

Riksantikvaren

Dovrefjell, Rondane, Reinheimen 16. februar 2026

Oversending faglig begrunnelse Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen - søknad om oppføring på tentativ liste

Vi viser til brev fra Riksantikvaren 03.09.24 om *Endelig tildelingsbrev 2024 for Riksantikvaren* og oppdragsliste, punkt 8: Ferdigstille prosessen med å føre Villreinfangsten på Dovrefjell på tentativ liste i samarbeid med Miljødirektoratet.

Vi viser også til Stortingets enstemmige anmodningsvedtak i forbindelse med behandling av stortingsmelding «Ein forbetra tilstand for villrein»:

«Vedtak 783

Stortinget ber regjeringa gå vidare med å setje 'Villreinfangsten på Dovre' på Noregs tentative liste for verdsarvområde.»

Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen - Faglig begrunnelse for innskriving på Norges tentative liste for UNESCO verdensarvområder - 2026

Styret har nå ferdigstilt en ny faglig begrunnelse for oppføring av «*Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen*» (vedlegg) på Norges tentative liste for verdensarvområder. Foruten det som framgår av referanselisten til dokumentet bygger den faglige begrunnelsen på tidligere versjon fra 2006, med nye bidrag til et vesentlig forbedret kunnskapsgrunnlag fra:

- Per Jordhøy (NINA)
- Runar Hole (Tarandus AS)
- Jostein Bergstøl (Kulturhistorisk museum)
- Ivar T. Teigum. (historiker)
- Einy Brænd og Ingrid Sønsterud Myren (Norsk Villreinsenter)
- Ingvild Johanne Aarhus og Hilde Kielland Myhren (Skåppå AS)

Med dette kunnskapsgrunnlaget er den faglige begrunnelsen ferdig utviklet av John Olsen (arkeolog og direktør for Vest-Agder-museet) og Kristin Prestvold (arkeolog i Trøndelag fylkeskommune), i samarbeid Maria Kampesæter Kleiven, layout (Trollbinde AS) og Trond Stensby, sekretær.

Involvering og forankring

Alle kommuner og nasjonalparkstyrever har vært kontaktet og informerte om «Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen» gjennom arbeidet som har pågått. Prosjektet ble presentert for ca. 50 deltakere på en fagsamling 5. november 2025. Styret vil fortsette arbeidet med involvering og forankring av prosjektet hos berørte kommuner og parter.

Søknad om oppføring på Norges tentative liste for verdensarvområder

En kort oppsummering av den faglige begrunnelsen er:

Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen har større tidsdybde, og større antall og variasjon i typer fangstanlegg enn noe annet sted i verden. Sør-Norge er det eneste området i verden hvor vi finner murte fangstgroper.

I motsetning til flere andre steder, hvor en enkelt kultur står i fokus, er utgangspunktet koblingen mellom menneske og villrein, uavhengig av kulturell eller etnisk tilhørighet.

Området dokumenterer på en unik måte, og bedre enn noe annet sted, hvordan forholdet mellom menneske og villrein endrer seg gjennom tidene som følge av skiftende sosiale, teknologiske og økonomiske tilnærminger – og også danner grunnlaget for slike endringer.

I området utøver man fortsatt tradisjonell jakt på den samme villreinen som har vært her siden isen forsvant. Dette gjør området unikt i global sammenheng.

Området rommer i dag den genetisk reneste bestanden av europeisk tundrarein.

Området viser og formidler hvordan koblingen mellom menneske og villrein har skapt et unikt kultur- og jaktlandskap med spor fra alle tidsperioder etter istiden og frem til dagens jaktutøvelse – bedre enn noe annet sted i verden.

Med grunnlag i «*Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen Faglig begrunnelse for innskriving på Norges tentative liste for UNESCO verdensarvområder – 2026*» søker vi her om oppføring av «Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen» på Norges tentative liste for verdensarvområder.

Per Dag Hole
styreleder

«Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen»

Vedlegg: Villreinfangsten i Dovrefjell, Rondane og Reinheimen Faglig begrunnelse for innskriving på Norges tentative liste for UNESCO verdensarvområder.

Kopi: Miljødirektoratet